

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih 09.04.2012
Sayı 349

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Özellikle Tokat ilimizin tarımsal ekonomisinde önemli bir yeri bulunan domates ve domates tohumlarının sorunlarının araştırılıp alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 104.ve 105. maddelerine göre bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

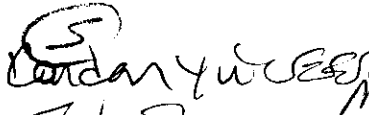

Mehmet S. Karaman
Gazeteci (3)

Mehmet S. Karaman
K.ER MV (2)

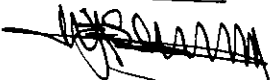

Dr. Orhan DÜZGÜN (1)

Tokat Milletvekili

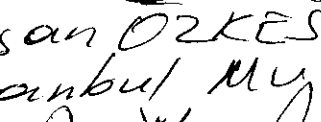

H. Kerim ÖZKAN
BURDUR MV

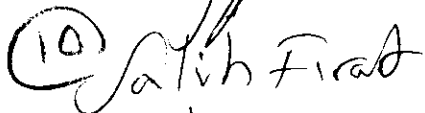

M. SERDAR SOYDAN
Tehrikat MV
ay

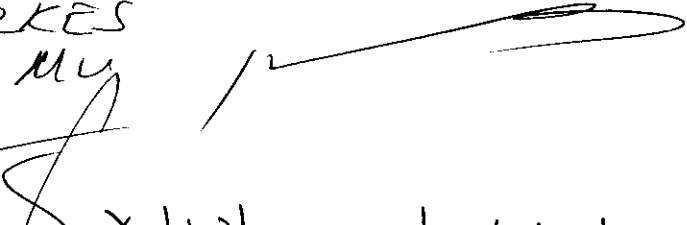

M. SERDAR SOYDAN
Gazeteci MV
M. L. L.

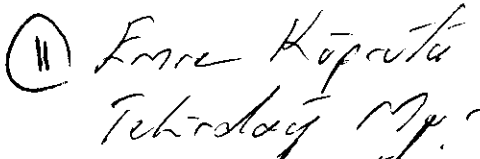

İhsan KALKAVAN
Samsun MVK.

Ayşe NEDRET S. KANO
Balıkesir Milletvekili

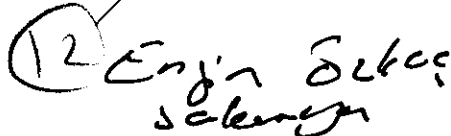

İhsan ÖZKES
İstanbul MV

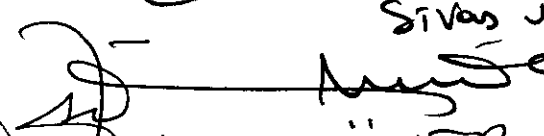

Talih FIRAT
Adıyaman MV.

Ali İhsan KALKAVAN
Zapı MV.

Emre KÖPRÜLÜ
Tehrikat MV.

Makik EDER ÖZDEMİR
Sivas MV

Enjin ŞEKİCİ
Sakarya

Ali Haydar ÖNER
İsparta MV.

[illegible]

GEREKÇE

Dünyada yaklaşık 116 milyon ton domates üretilmektedir; bu miktarın yaklaşık 16 milyon tonu AB ülkelerinde, 8 milyon tonu da ülkemizde üretilmektedir. Dünya domates üretiminin yüzde 7'si, AB ülkeleri içindeki üretimin de yarısı ülkemizde yapılmaktadır.

Türkiye'de toplam sebze üretimi içerisinde yüzde 40'lık payı olan domates, üretiminde hibrit tohumluğu tercih edilen sebzelerin de başında yer almaktadır. Hibrit tohum, aynı türe ait bitkinin genetik bakımdan kendisiyle yakın akraba olmayan bir başka bitki ile tozlanmasıyla yani melezlenmesiyle elde edilmektedir. Yerli tohum ile bir dönümde en fazla 2 ton elde edilirken, hibrit tohum ile 5 tona varan bir verim elde edilmektedir. Hibrit tohumun, hastalık ve zararlılara, sıcağa ya da soğuğa karşı dayanıklılığı, raf ömrünün uzunluğu ve yüksek verim sağlaması gibi nedenlerle üretimde tercih edilmesiyle, domates üreticilerimizin büyük bir bölümü yerli tohumlar yerine ABD, Fransa ve İsrail'den ithal hibrit tohum kullanmaya yöneldiler. Hibrit tohumun verimi yüksek olmasına rağmen ikinci senede tohum alınmamaktadır, ihracat avantajı fazla olsa bile iç piyasada tüketim daha fazla olmaktadır. Çiftçimiz bir sonraki yıl yerli üretime geçmek istese bile verimin düşüklüğü belini kırmaktadır, üstelik bu tohumlardan yapılan üretim tarımda kimyasalların yoğun kullanımını da teşvik etmekte ve gerekli kılmaktadır. Dolayısıyla Türk çiftçisi her yıl yeniden ithal tohumla yönlendirilmekte böylece yabancı şirketler ve İsrail, tohumculuktan büyük paralar kazanmaya devam etmektedirler. Ülkemizin şartlarına uygun, verimi yüksek milli tohum projemiz olmadığı için çiftçimiz ithal tohumla mahkûm edilmiştir.

Bulunduğu bölgeyle özdeşleşen yerli tohumdan üretilen bazı domates türleri maalesef tarihe karışmaktadır, tohumu İsrail veya Fransa'dan ithal edilmektedir. Anadolu'da yarattığı damak tadı ve kültür sonucunda oluşan yerli domates tohumları kendi ortamına tam uyum sağlamış, çok az bir emekle, neredeyse gübresiz, ilaçsız, hatta çoğu yerde susuz yetişen, sofralarımızın tadı tuzu olan tohumlardır. Tokat bölgemizin yerli tohumdan üretilen domatesi de yöremize özgü tadı ve aromasıyla diğer domateslerden ayrılmaktadır ve bunu tohumuna borçludur. Yerli domatesimiz tadıyla öne çıksa da üreticilerimiz açısından daha fazla özen ve emek istemektedir. Çiftçimiz yüksek verimli fakat lezzeti ve kokusuyla damak tadına hitap etmeyen hibrit tohum veya verimi az fakat lezzetiyle ve aromasıyla kendi bölgesiyle ünlenen domatesini ve pazarını kaybetme tehlikesiyle karşı karşıyadır.